

**СТАН РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У ДНЗ
«ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
СФЕРИ ПОСЛУГ»**

Євеліна Царьова,

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник лабораторії
зарубіжних систем професійної освіти і навчання,
Інститут професійної освіти НАПН України
директор Державного навчального закладу
«Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»,
м. Хмельницький, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-9929-6670>

Анотація. Проаналізовано стан розвитку соціального партнерства на прикладі діяльності Державного навчального закладу «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг». Зроблено висновок про ефективність співпраці закладу професійної (професійно-технічної) освіти із соціальними партнерами з метою розроблення інформаційно-методичних матеріалів, оновлення матеріально-технічної бази тощо.

Ключові слова: професійна (професійно-технічна) освіта, соціальне партнерство, співпраця, ефективність соціального партнерства.

**DEVELOPMENTAL STATE OF SOCIAL PARTNERSHIP AT THE
KHMELNYTSKY CENTER FOR VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING IN
SERVICE SECTOR**

Yevelina Tsarova,

PhD, Senior Research Officer of the Laboratory of
Foreign Systems of Vocational Education and Training,
Institute of Vocational Education of the NAES of Ukraine,
Director of the State Educational Institution
«Khmelnysky center of vocational education in the field of services»,
Khmelnyskyi, Ukraine

Abstract. The state of development of social partnership on the example of the activities of the State Educational Institution «Khmelnyskyi Center for Vocational Education in the Service Sector» is analyzed. The conclusion is made about the effectiveness of cooperation between the vocational (vocational-technical) education institution and social partners with the aim of developing information and methodological materials, updating the material and technical base, etc.

Keywords: vocational education and training (VET), social partnership, cooperation, effectiveness of social partnership.

Ефективним механізмом функціонування та розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти (далі – П(ПТ)О) є соціальне партнерство, суть якого полягає в особливому типі взаємодії закладів

П(ПТ)О із місцевими органами виконавчої влади, роботодавцями, підприємствами різних форм власності й підпорядкування, органами служби зайнятості, іншими зацікавленими партнерами, спрямованими на максимальне узгодження інтересів всіх учасників освітнього процесу. Соціальне партнерство виступає закономірним результатом кропіткої співпраці заінтересованих сторін в умовах державно-приватного партнерства (Кравець, 2022; Радкевич 2021; 2022; Слободяник, 2022). Ефективність соціального партнерства буде залежати, перш за все, від цілеспрямованої і систематичної роботи закладів П(ПТ)О щодо залучення роботодавців, представників органів влади, громадських організацій до спільної діяльності з підготовки висококваліфікованих робітників і створення сучасної інфраструктури для професійного навчання.

Ситуація на ринку праці України сьогодні диктується роботодавцями, які справедливо вимагають, щоб заклади П(ПТ)О надавали здобувачам освіти такий рівень знань і вмінь, який відповідав би сучасному стану техніко-технологічного розвитку галузей економіки. Зі свого боку, заклади П(ПТ)О також заявляють роботодавцям про те, що підготовка кваліфікованих робітників є спільною проблемою, що потребує комплексного вирішення. Для ґрунтовного врахування вимог роботодавців до якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, оперативного реагування на зміни кон'юнктури ринку праці важливе значення має система соціального партнерства. Тому пріоритетним напрямом роботи кожного співпраця з роботодавцями. Наведемо приклад розвитку соціального партнерства у ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг». У професійній підготовці кваліфікованих робітників заклад тісно співпрацює з багатьма підприємствами м. Хмельницького, наприклад: ТОВ «Т-Стиль», ТОВ «Pollardi Fashion Group», ТОВ «БЕМБІ», ТМ «Анна Споса», ТМ «Ажур», ТМ «Альвіна», ресторан «Панський маєток», Кафе-бар «Ізюм», готельно-ресторанний комплекс «Лелека», готельно-ресторанний комплекс «Янісоль» та ін. Роботодавці цих підприємств беруть участь у працевлаштуванні випускників, активно впливають на оновлення змісту освітнього процесу. Така співпраця отримує нові напрями розвитку, які втілюються в новітніх формах і механізмах соціального партнерства, підготовці пропозицій соціальних партнерів щодо вдосконалення робочих навчальних планів, програм із професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки, спрямованих на вивчення та оволодіння здобувачами освіти сучасними виробничими технологіями. Проведення «круглих» столів, семінарів, майстер-класів дає змогу коригувати освітній процес з урахуванням потреб підприємств, а також розробляти інформаційно-методичні матеріали для здійснення професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації здобувачів освіти.

Відбувається тісна співпраця із закладами вищої та фахової передвищої освіти (Хмельницьким національним університетом, Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією, Хмельницьким торговельно-

економічним коледжем КНТЕУ, Хмельницьким кооперативним коледжем), Хмельницькою обласною бібліотекою для юнацтва, модельним агентством «Афродіта», волонтерськими організаціями. Проводяться зустрічі з фахівцями підприємств швейної промисловості, ресторанного господарства. ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг» постійно намагається розширити співпрацю та налагодити партнерство із закладами загальної середньої освіти міста Хмельницького. У межах цієї співпраці на базі закладу освіти був започаткований проєкт зі створення агенції «Професіонал». Його реалізовано не тільки з метою популяризації робітничих професій, розкриття їх значення в сучасному світі серед учнівської та студентської молоді, але й задля сприяння формування гармонійної творчої особистості, розширення спектра ключових компетентностей учнів закладів загальної середньої освіти.

Діяльність агенції «Професіонал» спрямована на впровадження нових форм співробітництва між закладами освіти, розвиток та оновлення матеріально-технічної бази за рахунок розширення спектра надання платних послуг. Заняття зі слухачами агенції «Професіонал» здійснюються у незадіяних у навчально-виробничому процесі навчально-виробничих майстернях ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг», або на території закладів загальної середньої освіти м. Хмельницького.

У межах діяльності агенції «Професіонал» здійснюється проведення спільних практичних занять для учнів шкіл міста: з *професій легкої промисловості* (виготовлення прикрас для святкового столу, ляльок-мотанок, новорічних прикрас, іграшок з текстильних матеріалів, декоративних серветок, з природніх матеріалів, кухонних фартухів і текстильних прихваток, герданів на станках з бісеру; ознайомлення з техніками вишивки тощо); з *професій харчової промисловості та ресторанного господарства* (виготовлення хлібобулочних виробів, випікання піци, круасанів, булочок, медових пряників; оформлення хлібобулочних виробів айсингом, прикрасами з мастики, прісним та здобним дріжджовим тістом; сервірування столу; різновиди складання серветок; правила етикету за столом; приготування коктейлів з різними смаками тощо). Такий підхід формує у здобувачів загальної середньої освіти творчий підхід до праці та сприйняття її цінності. всі учасники таких занять отримують масу позитиву, мають можливість дізнатися про специфіку робітничих професій ресторанного господарства, швейного виробництва, хлібопекарського виробництва; самостійно виготовити різноманітні вироби, скуштувати ласощі самостійного приготування, із задоволенням провести час. Саме так створюється певна наочна основа, на якій базується подальший розвиток професійної самосвідомості. Саме тому важливо створити максимально різноманітну палітру вражень про світ професій, їх специфіку, щоб згодом на основі цього матеріалу дитина могла аналізувати професійну сферу більш осмислено і відчувати себе впевнено.

